

Nyhed

Advarsler til DSB-ansatte var i strid med ytringsfriheden

Ansatte i DSB har, som alle andre offentligt ansatte, ret til offentligt at kritisere forhold på arbejdspladsen. Det var derfor i strid med reglerne om offentligt ansattes ytringsfrihed, at DSB gav advarsler til to ansatte, som kritiserede ledelsen under en faglig konflikt.

21. december 2020

Det er konklusionen i et brev, som ombudsmanden i dag har sendt til DSB. I brevet fastslår ombudsmanden, at de to ansattes kritik af DSB ikke var urimeligt grov og dermed ikke overskred grænserne for deres ytringsfrihed.

De to DSB-medarbejdere havde i forskellige situationer under en faglig konflikt i 2018 og 2019 kritiseret ledelsens håndtering af konflikten. Den ene – en togtfører – med bl.a. et blogindlæg, hvor han omtalte et forslag fra DSB som en "danmarkshistorisk nedslagning af tillidsmandssystemet". Den anden – en lokomotivfører – ved i forlængelse af et fagligt møde at deltage i et interview, hvor han kaldte DSB's bestyrelse og ledelse for "inkompetente".

"Under en faglig konflikt vil der i sagens natur være situationer, hvor parterne i større eller mindre grad er uenige. En offentlig arbejdsgiver må – ikke mindst i den slags situationer – i vidt omfang tale, at de ansatte offentligt kritiserer arbejdsgiveren," siger Folketingets Ombudsmand Niels Fenger.

I den ene sag har ombudsmanden nu bedt DSB om at se på sagen igen. I den anden sag besluttede DSB i forbindelse med ombudsmandens undersøgelse selv at tilbagekalde advarslen, og ombudsmanden gør derfor ikke mere i sagen.

De to sager har fået ombudsmanden til at bede DSB om yderligere oplysninger om de generelle interne regler i DSB om bl.a. de ansattes adfærd på sociale medier.

Læs ombudsmandens [brev til DSB](#).

Læs ombudsmandens udtalelser [her](#) og [her](#).

For yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Niels Fenger, tlf.nr. 42 47 50 91

FAKTA OM SAGERNE

Togførers kritiske blogindlæg og mail

I den ene [sag](#) skrev en togfører et blogindlæg om sine arbejdsvilkår. I indlægget, som var rettet mod DSB's ledelse, kritiserede han nogle af de forslag, som ledelsen havde fremsat under de faglige forhandlinger. Han kaldte bl.a. et af ledelsens forslag for en "danmarkshistorisk nedslagning af tillidsmands-systemet". I en mail til en områdechef i DSB, som også blev sendt til en række andre både inden for og uden for DSB, kaldte togføreren det endvidere "æreskrænkende", at DSB ikke ville lade de ansatte gå med Veteranmærket (for udsendte soldater) på uniformen.

Togføreren offentlige kritik udløste en advarsel, som DSB senere tilbagekaldte. DSB fastholdt imidlertid, at togføreren kritik overskred grænserne for hans ytringsfrihed.

Ombudsmanden mente derimod, at ytringerne ikke var urimeligt grove, og at de dermed ikke overskred grænserne for hans ytringsfrihed.

Lokomotivførers kritik i et videoklip på YouTube

I den [anden sag](#) havde en lokomotivfører i forlængelse af et fagligt møde deltaget i et interview, som blev lagt på YouTube. I interviewet udtalte lokomotivføreren sig om betydningen af, at den endelige ordlyd af lokalaftalerne for det kørende personale endnu ikke lå fast. Han kaldte i den forbindelse DSB's bestyrelse og ledelse for "inkompetente".

DSB tildelte lokomotivføreren en advarsel. Udover den offentlige kritik af ledelsen i YouTube-klippet var advarslen navnlig begrundet i hans måde at kommunikere på i nogle interne mails om forhold på arbejdspladsen.

DSB mente, at lokomotivførerens kritik af ledelsen i YouTube-klippet overskred grænserne for hans ytringsfrihed. Ombudsmanden mente derimod, at lokomotivførerens udtalelse klart lå inden for rammerne af offentligt ansattes ytringsfrihed og kritiserede DSB for at have lagt vægt på denne udtalelse som en del af grundlaget for advarslen. Ombudsmanden henstillede desuden, at DSB genoptog sagen og traf en ny afgørelse i lyset af ombudsmandens øvrige bemærkninger til sagen.

FAKTA OM OFFENTLIGT ANSATTES YTRINGSFRIHED

- De overordnede regler og principper for offentligt ansattes ytringsfrihed fremgår af [Justitsministeriets vejledning nr. 10062 af 28. oktober 2016](#).
- I vejledningen opsummeres rammerne for offentligt ansattes ytringsfrihed således, (pkt. 3):
 - ”Man skal gøre det klart, at man udtaler sig på egne vegne og ikke på myndighedens vegne.
 - Man må ikke bryde sin tavshedspligt.
 - Man må ikke udtale sig på en freds- eller æreskrænkende måde, f.eks. ved at fremsætte injurier.
 - Man må ikke udtrykke sig i en urimelig grov form eller fremsætte åbenbart urigtige oplysninger om væsentlige forhold inden for ens eget arbejdsområde”.
- I [overblik #17](#) i ombudsmandens Myndighedsguide findes også en kort gennemgang af rammerne for offentligt ansattes ytringsfrihed.